

## **Tomasz Bielał**

Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

tbielał@ath.bielsko.pl

ORCID ID: 0000-0002-0151-4260

## **Michał Kopczyk**

Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

mkopczyk@ath.bielsko.pl

0000-0001-5885-8702

## **Humanistyka po ZOZO**

Kończymy rok 2021, a w zasadzie nadal jesteśmy w trakcie pandemicznej stagnacji... Mimo że pożegnaliśmy rok 2020 (właśnie: ZOZO) z ulgą i jednocześnie nadzieją, wyraźna zmiana jeszcze nie nadchodzi. Pierwszą kategorią, z którą musimy się zawsze mierzyć w takich momentach, jest kryzys. Kryzysy ekonomiczne, światopoglądowe, twórcze, dyskursywne były jednak wielokrotnie przedmiotem badawczego namysłu. Uważamy, że zawsze warto o nich rozmawiać, bo ujawniają wiele interesujących dla jednostek zmian. W pewien sposób są integratorami jednostek, a nawet całych grup społecznych (np. frankowicze, córki i matki w obronie praw kobiet). To zawsze są pasjonujące obserwacje. Uznaliśmy jednak, że nadchodzący numer „Świata i Słowa” – na koniec 2021 roku (nazywanego już przewrotnie ZOZI...) poświęcimy wszelkim działaniom, które w zbiorowy lub indywidualny sposób stanowiły opór wobec sytuacji, w jakiej przyszło nam funkcjonować. Świadomie nie chcieliśmy, by ten „pandemiczny” numer był całkowicie zdominowany przez jeden, nadrzędny temat. Co ciekawe, nasi Autorzy jednoznacznie podjęli tak postawiony problem: wątki pandemiczne w zgromadzonych tekstach są ledwie śladowe, nieco na przekór trendom w mediach, w rodzinnych dyskusjach, czy pseudo-debatkach polityków, kościelnych hierarchów czy celebrytów.

37. numer „ŚiS” wprost udowadnia, że humanistyka (interpretacje tekstów kultury badania pilotażowe, omówienia wydarzeń edytorskich czy twórczych oraz medialnych, różnorodne obserwacje językoznawcze) nadal stanowi pewien rodzaj oparcia, swoistego „punktu odniesienia”, często niezbędnego do racjonalizacji wielu procesów mających dekonstrukcyjny lub destrukcyjny charakter (problemy instytucji państwowych i religijnych, temperatura sporu politycznego, reakcje ulicy, pogłębiający się dualny podział społeczny).

Ten numer jest również wyjątkowy z innego powodu. Jego przygotowanie i długotrwałe prace recenzyjne, redaktorskie i edytorskie zbiegły się z wyjątkowym jubileuszem osoby dla „Świata i Słowa” nieocenionej. Pomyśłodawczyni i Pierwszej Redaktor Naczelnej – Profesor Anny Węgrzyniak. Co ciekawe, „nasza” Profesor (nie wiedząc o niczym...) złożyła tekst – i pozwoliliśmy sobie na otworenie nim obecnego numeru.

Pani Profesor, Annie wszyscy dziękujemy – redakcyjnie i katedralnie. Jesteśmy dumni i szczęśliwi, że jest z nami od początku i zawsze możemy na Nią liczyć – zawodowo i życiowo. Zawsze.

A to „zawsze” okazuje się niebywale potrzebne w tym specyficznym nie-czasie, w tych miejscach, które stały się nie-miejscami, w tych maseczkowych, regularnie dezynfekowanych relacjach, w tych okrucach obecności skrupulatnie zliczanych przez algorytmy szeregu cyfrowych rozwiązań podtrzymujących edukację, kontakt, instytucje.

W imieniu naszej społeczności wydziałowej, redakcji i Autorów życzymy Wszystkiego Najlepszego, Aniu!

Tomasz Bielak, Michał Kopczyk

### **Humanities after ZOZO**

[Introduction to the volume entitled: Humanities after ZOZO (2021, No. 2 [37]). The issue is dedicated to Professor Anna Węgrzyniak on the occasion of the anniversary.]

**Keywords:** covid, pandemic, humanities

**Słowa kluczowe:** covid, pandemia, humanistyka